

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/48/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815207680
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7815207680.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu: Stavebné bytové družstvo, Rožňava, so sídlom Budovateľská 49, Rožňava, IČO: 31 686 966, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Erika Simanová, s.r.o., so sídlom Edelénynska 2027/3, Rožňava, proti žalovaným: 1/ W., o zaplatenie 2.858,84 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 20. júna 2017, č. k. 9C/250/2015-65

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 2.858,94 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 26.6.2015 do zaplatenia a priznal žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania.

2. V celom rozsahu tým vyhovel žalobe, skutkovým základom ktorej bolo v podstatnom tvrdenie žalobcu o existencii právneho vzťahu strán zo zmluvy o výkone správy, z ktorého si žalovaní riadne neplnili záväzok mesačne platiť žalobcovi úhradu za výkon správy, preddavok do fondu prevádzky, údržby a opráv a preddavok na úhradu za plnenia poskytované s v súvislosti užívaním bytu č. X, nachádzajúceho sa v bytovom dome č. súpisné XXX v O. (ďalej tiež len „byt“), čím mu podľa tvrdenia žalobcu vznikol za obdobie od 1.10.2014 do 30.6.2015 nedoplatok vo výške žalovanej istiny pohľadávky.

3. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku bezo zvyšku vyšiel zo skutkového stavu, zodpovedajúceho opisu skutkového deja žalobcom. Na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 10 ods. 1 a 6 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, v znení neskorších zmien a doplnkov; právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo zmluvy o výkone správy a z neho vyvodil právnu povinnosť žalovaných zaplatiť žalobcovi na poplatkoch za správu, na preddavkoch do fondu prevádzky, údržby a opráv a na preddavkoch na úhradu za služby spojené s užívaním bytu za obdobie od 1.10.2014 do 30.6.2015 celkovú sumu 2.858,94 Eur. Za omeškanie žalovaných so splnením tejto peňažnej povinnosti prvoinštančný súd zároveň priznal žalobcovi tiež úroky z omeškania s použitím ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v percentuálnej výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších zmien a doplnkov. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. výlučným procesným úspechom žalobcu v spore.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v 1. rade v zákonnej lehote odvolanie. Namietal v ňom, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, na základe akých podkladov bol žalovaný dlh vypočítaný. Odvolateľ vytkol súdu prvej inštancie tiež i to, že vo svojom rozhodnutí nevzal do úvahy skutočnosť, že byt musel spolu so svojou rodinou opustiť, a tak služby žalobcu v skutočnosti nevyužíval

a rovnako nezohľadnil ani jeho nepriaznivú finančnú situáciu. Napokon žalovaný v 1. rade v odvolaní vyjadril nespokojnosť tiež s procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý vydaniu napadnutého rozsudku predchádzal. Namietal v tomto smere, že prvostupňový súd mu nedoručil žalobu („Podanie o platobnom rozkaze mi nebolo odoslané...“) a neumožnil mu zúčastniť sa konania („... som nebol prizvaný na konanie...“). Svojimi odvolacími námietkami, vytýkajúcimi postupu a rozhodnutiu súdu prvej inštancie procesné a právne vady, žalovaný v 1. rade podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. 365 ods. 1 písm. b) a h) C.s.p.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukázal na jeho obsahovú neúplnosť; vo všeobecnosti sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie a v konkrétnej rovine k odvolacím námietkam žalovaného v 1. rade uviedol, že ani nepriaznivá finančná situácia a ani to, že odvolateľ v byte, ktorého je vlastníkom nebyval, nie sú pre rozhodnutie práve významnými skutočnosťami.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného v 1. rade ako podané včas (§ 362 v spojení s ust. § 367 ods. 2 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1. rade je dôvodné.

7. Žalovaný v 1. rade v odvolaní vytkol súdu prvej inštancie tiež nesprávnosť, ktorej sa mal dopustiť tým, že ho svojim procesným postupom vylúčil z možnosti realizovať v spore práva mu prináležiace. Odvolateľ popri takto všeobecne koncipovanej námietke v konkrétnej rovine vytkol prvoinštančnému súdu, že mu nedoručil žalobu.

8. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu je procesným pochybením. O naplnenie odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. však pôjde len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver, že celé konanie sa javí byť nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania, okrem iného tiež i z hľadiska následkov nesprávneho postupu a možnosti jeho zvrátenia. Zároveň platí, že dôvodom na zrušenie rozhodnutia je len taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1540s, str. 1239 a 1302).

9. Podľa ust. § 116 C.s.p., ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného.(2) Ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.(3) Ďalšie písomnosti súd žalovanému doručuje na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a).

10. V citovanom zákonom ustanovení je v kontexte inak striktnnej legislatívnej koncepcie, založenej na pomerne tvrdom uplatňovaní fikcie doručenia, upravený osobitný procesný postup súdu vo vzťahu k doručovaniu žaloby fyzickej osobe. Východiskom tejto osobitnej úpravy je priradenie závažných dôsledkov tomuto procesnému úkonu súdu, a to až do tej miery, že doručenie žaloby je v duchu konštantnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (por. napr. vec C-292/10 Cornelius de Visser a vec C-394/07 Gambazi) považované za procesný úkon najzásadnejšieho významu (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1540s, str. 420). Zásadný význam riadneho doručenia žaloby spočíva v tom, že práve týmto aktom sa žalovanému materiálne poskytuje procesný priestor zúčastniť sa konania so všetkými právami a povinnosťami s tým spojenými, včítane možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ako základných, nie však jediných procesných inštrumentov, ktorými strany v spore pôsobia v záujme dosiahnutia pre nich priaznivého výsledku. Upretie tohto priestoru preto nesporne predstavuje zásadný zásah do výkonu procesných oprávnení strany sporu, ktorého dôsledky, pokiaľ nie sú v konaní odstránené alebo aspoň podstatne eliminované, nie sú s

právom na spravodlivý proces bez akýchkoľvek pochybností zlučiteľné. Tomu zodpovedá z citovaných ustanovení zákona vyplývajúca povinnosť súdu v každom prípade, keď nedôjde k doručeniu žaloby žalovanému na adresu jeho trvalého pobytu, vykonať šetrenie potrebné na zistenie jeho skutočného bydliska, ktoré sa v súdnej praxi realizuje najčastejšie z verejných evidencií Sociálnej poisťovne, daňovej správy, obce, Zboru väzenskej a justičnej stráže, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny alebo tiež i inými dostupnými prostriedkami, ktorými je možné zistiť miesto, na ktorom sa žalovaný zdržiava, najmä však použitím informácií z iných spisov, dotazom u príbuzných, súčinnosťou so zamestnávateľom alebo za pomoci polície alebo súdneho exekútora. Až v prípade ak výsledok takéhoto šetrenia k zisteniu adresy skutočného pobytu žalovaného nepovedie, môže súd doručiť žalobu s uplatnením fikcie.

11. Z obsahu spisu podľa zistenia odvolacieho súdu vyplýva, že prvoinštančný súd najprv neúspešne doručoval žalovanému v 1. rade žalobu na adresu jeho vtedajšieho trvalého pobytu (Slavošovce 275) s tým, že poštová zásielka obsahujúca žalobu sa mu vrátila ako nedoručená s poznámkou poštového doručovateľa, že na doručovacej adrese je žalovaný v 1. rade neznámy. Následne sa prvoinštančný súd neúspešne pokúsil žalobu doručiť žalovanému v 1. rade na tú istú adresu prostredníctvom polície. V ďalšom postupe súd prvej inštancie ustanovil žalovanému v 1. rade opatrovníka (obec Slavošovce), ktorý s týmto ustanovením nesúhlasil, a preto na základe jeho odvolania súd ustanovujúce uznesenie zrušil. Napokon súd prvej inštancie opätovne doručoval žalovanému žalobu na adresu jeho evidovaného trvalého pobytu a po vrátení zásielky ako nedoručenej už pristúpil k procesnému postupu, vyúsťujúcemu do uplatnenia fikcie doručenia. Z obsahu spisu však nevyplýva, aby súd prvej inštancie pred týmto postupom učinil zadosť povinnosti vyplývajúcej z ust. § 116 ods. 1 C.s.p., a teda aby vykonal čo i len elementárne šetrenie miesta skutočného bydliska žalovaného, či už niektorým z obvykle súdmi využívaných prostriedkov, alebo aj za pomoci iného do úvahy prichádzajúceho nástroja. Je treba kriticky povedať, že pokiaľ by bol súd prvej inštancie v tomto postupe čo i len priemerne dôsledný, zistil by inú do úvahy prichádzajúcu korešpondenčnú adresu žalovaného v 1. rade - Banícka 20, Spišská Nová Ves, ktorá bola v tom čase i adresou jeho skutočného pobytu už len z písomností, tvoriacich obsah súdneho spisu, nakoľko je uvedená v záhlaví rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 10C/178/2015 zo dňa 27.3.2017, ktorý predložil žalobca v prílohe podania zo dňa 20.6.2017 (čl. 47).

12. Praktickým dôsledkom procesného pochybenia súdu prvej inštancie pri doručovaní žaloby žalovanému v 1. rade je, že tento sa o spore a o jeho skutkovom základe dozvedel až z odôvodnenia napadnutého rozsudku, čím bol z konania pred súdom prvej inštancie úplne vylúčený. To prirodzene viedlo k tomu, že žalovaný v 1. rade mal vôbec prvýkrát možnosť uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany až v odvolaní, v ktorom vzniesol námietky proti základu i proti výške uplatneného nároku. Tieto však už i napriek ich zásadnosti prirodzene nemohli formovať rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom spektre rozhodujúcich skutkových a právnych otázok; prvoinštančný súd im nevenoval pozornosť, preto nevykonal dokazovanie a na jeho základe neustálil skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti uplatneného nároku a jeho výšky. Tým došlo podľa posúdenia odvolacieho súdu k znemožneniu uskutočňovania procesných práv žalovanému v 1. rade v takej miere, že tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Nakoľko tento nedostatok, vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov, nemožno efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu dôvodu, pre ktorý odvolaciemu súdu z pohľadu ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. neostávalo iné ako rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a tiež v závislom výroku o trovách konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.) zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odvolací súd poznamenáva, že hoc žalovaná v 2. rade proti napadnutému rozsudku odvolanie nepodala, odvolanie žalovaného v 1. rade, vzhľadom na solidárnu povahu ich záväzku, malo v zmysle ust. § 367 ods. 2 veta prvá a contrario C.s.p. odkladný účinok vo vzťahu celému odvolaním napadnutému rozhodnutiu, ktoré preto ako celok (tiež vo vzťahu k žalovanej v 2. rade) bolo predmetom odvolacieho prieskumu podľa ust. § 379 písm. b) C.s.p.

13. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie procesne predpísaným spôsobom doručiť žalovanému v 1. rade žalobu so všetkými jej prílohami a rovnako tiež i ďalšie podania a listiny doručené žalobcom v priebehu konania pred súdom prvej inštancie; neopomenie ho pritom tiež náležite poučiť o jeho procesných právach a povinnostiach. Ďalej súd prvej inštancie poskytne žalovanému v 1. rade priestor pre uplatňovanie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, umožní žalobcovi k stanovisku žalovaného v 1. rade sa vyjadriť a vytvorí priestor pre reakcie oboch strán na tieto podania protistrany. V závislosti od rozsahu spornosti rozhodujúcich skutočností si súd prvej inštancie zabezpečí pre svoje rozhodnutie zodpovedajúci skutkový podklad. Po prípadnom doplnení dokazovania súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne, s tým, že v novom rozhodnutí vezme do úvahy len tie

skutočností, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (Čl. 11 ods. 4 C.s.p.) procesne správnym postupom. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vyporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň aby odôvodnenie nie len formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 C.s.p., ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

14. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.